

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Wyniki

Porejestrowych Doświadczeń Odmianowych

w województwie pomorskim

Stacja
Doświadczalna
Oceny Odmian
w Karzniczce

Pszenżyto jare

Karzniczka grudzień 2025

Opracowała: Magdalena Wasilewska

Szanowni Państwo,

pomorskie rolnictwo zyskuje na nowoczesności i konkurencyjności. Świadczą o tym nie tylko gospodarstwa rolne wyposażone w specjalistyczne maszyny, ale także obiekty inwentarskie, które spełniają wysokie standardy dobrostanu zwierząt oraz starannie dobrane odmiany roślin uprawnych.

Samorząd województwa pomorskiego od ponad 20 lat wspiera i finansuje system badań Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego. Jego celem jest stworzenie listy zalecanych do uprawy odmian roślin uprawnych na obszarze województwa. Właściwy dobór odmian stanowi jeden z kluczowych czynników wpływających na produktywność roślin uprawnych, zwłaszcza w obliczu postępujących zmian klimatycznych. Uzyskanie obiektywnej informacji na temat wzrostu i plonowania odmian roślin uprawnych oraz ich reakcji na warunki siedliskowe i zastosowane elementy agrotechniki, przyczynia się do zwiększenia efektywności uprawy oraz wzrostu dochodów.

Oddając w Państwa ręce publikację z najnowszymi wynikami badań polowych Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego mam nadzieję, że będą one pomocne w dokonaniu trafnego wyboru najwartościowszych odmian i przyczynią się do uzyskania optymalnych wyników produkcyjnych i ekonomicznych w gospodarstwach rolnych województwa pomorskiego.

Mieczysław Struk

Marszałek Województwa Pomorskiego

Rozdział 8. Pszenżyto jare

Uwagi ogólne

Obecnie w Krajowym Rejestrze wpisanych jest 24 odmian pszenżyta jarego, z czego 4 znajdują się na Liście Odmian Zalecanych dla województwa pomorskiego, a 10 odmian w br. zostało wykorzystanych w doświadczeniach w dwóch lokalizacjach: w PDOR w Lubaniu i ZDOO w Wyczechach. Doświadczenia prowadzone były wg jednolitej metodyki COBORU, na dwóch poziomach agrotechniki:

a_1 – przeciętny

a_2 – wysoki

Ze względu na brak zarejestrowanych środków, nie stosuje się regulatorów wzrostu.

Stosowanie środków ochrony roślin przeprowadzano zgodnie z zaleceniami IOR-u i przedstawione zostały w tabeli 8.2. Pojedyncze poletko do zbioru miało powierzchnię 15 m² w Lubaniu, natomiast w Wyczechach pojedyncze poletko do zbioru miało powierzchnię 16,5 m².

Wyniki doświadczeń

Doświadczenia z pszenżytem jarym założono w obu lokalizacjach pod koniec marca i na początku kwietnia. Najlepiej plonującymi odmianami w dwóch punktach były Namaku, Narval, Prymat. W doświadczeniach zaobserwowano niską presję chorób. W obu punktach doświadczalnych zaobserwowano wystąpienie mączniaka prawdziwego. W Wyczechach na poziomie a_1 wystąpiły również: brunatna plamistość liści, rynchosporioza, oraz septorioza liści. W PODR Lubaniu plon pszenżyta jarego był znacząco wyższy w porównaniu do plonu osiągniętego w ZDOO Wyczechy.

Tabela 8.1. Pszenżyto jare. Odmiany badane. Rok zbioru: 2025.

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do Krajowego Rejestru	Rok włączenia do LOZ	Adres jednostki zachowującej odmianę, a w przypadku odmiany zagranicznej - pełnomocnika w Polsce
	1	2	3	4
1	Dyzma	2024	2025	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o.
2	Melton	2025	-	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o.
3	Nokturn	2024	-	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o.
4	Impetus	2020	2025	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o.
5	Frigus	2023	2025	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o.
6	Namaku	2024	-	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o.
7	Narval	2024	2025	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o.
8	Pryzmat	2024	-	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o.
9	Mediolan	2025	-	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o.
10	Luksor	2025	-	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o.

Kol. 2 i 4 – według „Listy odmian roślin rolniczych wpisanych do Krajowego rejestru w Polsce” COBORU Słupia Wielka 2025

Tabela 8.2. Pszenżyto jare. Warunki polowe doświadczeń. Rok zbioru: 2025.

Miejscowość	Lubań*	Wyczechy
Powiat	Kościerzyna	Człuchów
Kompleks rolniczej przydatności gleby	zbożowo-pastewny słaby	żytni bardzo dobry
Klasa bonitacyjna gleby	V	IIIa
pH gleby w KCl	6,1	5,8
Przedplon	ziemniak	rzepak ozimy
Data siewu (dzień, m-c, rok)	02.04.2025	23.03.2025
Obsada nasion (szt/m ²)	500	450
Data zbioru (dzień, m-c, rok)	15.08.2025	18.08.2025
Nawożenie mineralne		
N na poziomie a ₁ (kg/ha)	98,2	99
N na poziomie a ₂ (kg/ha)	138,2	139
P ₂ O ₅ (kg/ha)	44	50
K ₂ O (kg/ha)	66	135
Nawożenie dolistne preparatami wieloskładnikowym (l/ha)	a ₂ - Plonvit Opty 5 kg/ha + Amino Ultra Mn 0,5 kg/ha + siarczan magnezu 3 kg/ha	a ₂ - YaraTera Kristalon Zielony 18 kg/ha yara vita 2kg/ha
Środki ochrony roślin		
Herbicyd (nazwa,dawka/ha)	Chwastox Turbo 340 SL– 2 l/ha	Gold 450 EC– 1,2 l/ha
Insektycyd (nazwa,dawka/ha)	Sparrow – 0,075 l/ha	Aceiro 200SL – 0,3 l/ha
Tylko na poziomie a ₂		
Fungicyd - I zabieg (nazwa, dawka/ha)	AsPik 250 EC – 1 l/ha	AsPik 250 EC – 1 l/ha

*Badania finansowane ze środków własnych Samorządu Województwa Pomorskiego

Tabela 8.3. Pszenżyto jare. Wyniki ogólne doświadczeń. Rok zbioru: 2025.

Lp.	Cecha	Lubań*		Wyczechy	
		a ₁	a ₂	a ₁	a ₂
1	Termin kłoszenia (dzień, m-c, rok)	09.06.25	09.06.25	08.06.25	09.06.25
2	Termin dojrz. woskowej (dzień, m-c, rok)	29.07.25	29.07.25	10.07.25	11.07.25
3	Wysokość roślin(cm)	107,05	110,95	100,22	95,04
4	Wyleganie roślin w fazie dojrzałości mleczej (skala 9°)	8,7	8,8	9	
5	Wyleganie roślin przed zbiorem (skala 9°)	7,75	7,65	9	
6	Mączniak prawdziwy	6,5	7,55	6,87	9
7	Brunatna plamistość liści	9		6,61	9
8	Rdza brunatna	9		9	
8	Rdza żółta	9		9	
9	Septorioza liści	9		6,31	9
10	Septorioza plew	9		9	
11	Rynchosporioza	9		7,22	9
12	Masa 1000 ziaren (g)	39,23	40,69	40,09	42,31
13	Wilgotność ziarna podczas zbioru (%)	10,12	10,02	16,92	17,18
14	Plon nasion (dt/ha)	80,19	85,768	67,02	76,748

Wyniki średnie z wszystkich badanych odmian, a₁ – przeciętny poziom agrotechniki; a₂ – wysoki poziom agrotechniki

Skala 9°: 9 – oznacza stan najkorzystniejszy, 1- oznacza stan najmniej korzystny

*Badania finansowane ze środków własnych Samorządu Województwa Pomorskiego

Tabela 8.4. Pszenżyto jare. Plon ziarna odmian w miejscowościach (% wzorca). Rok zbioru: 2025.

Lp.	Odmiana	Poziom a ₁		Poziom a ₂	
		Lubań*	Wyczechy	Lubań*	Wyczechy
Wzorzec (dt/ha)		73,1	58,1	77,98	68,08
1	Dyzma	97,3	107,1	99,1	111,6
2	Melton	102,9	93,7	102,8	93,8
3	Nokturn	99,8	99,2	98,1	94,6
4	Impetus	91,9	108,4	91,6	105,3
5	Frigus	97,6	106	96,6	103,7
6	Namaku	106,2	114,8	107,4	105,1
7	Narval	101,9	107,6	103,6	103,8
8	Pryzmat	101,5	102	102,4	101,7
9	Mediolan	99,1	116,8	99,7	107,5
10	Lukzor	98,6	98	98,2	100,3

Wzorzec 2025: Dyzma, Melton, Nokturn

*Badania finansowane ze środków własnych Samorządu Województwa Pomorskiego

Tabela 8.5. Pszenżyto jare. Plon ziarna odmian (% wzorca). Lata zbioru: 2023 - 2025.

Lp.	Odmiana	Poziom a ₁					Poziom a ₂				
		2023	2024	2025	2024-2025	2023-2025	2023	2024	2025	2024-2025	2023-2025
	Wzorzec (dt z ha)	40	39	66	53	48	46	45	73	59	55
1	Dyzma	-	113	102	108	-	-	110	105	108	-
2	Impetus	102	103	100	102	102	101	104	98	101	101
3	Nokturn	-	99	100	100	-	-	101	96	99	-
4	Hugo	102	100	-	-	-	108	101	-	-	-
5	Odys	109	99	-	-	-	107	99	-	-	-
6	Toristo	108	94	-	-	-	112	97	-	-	-
7	Frigus	106	105	102	104	104	104	107	100	104	104
8	Namaku	-	104	111	108	-	-	114	106	110	-
9	Narval	-	107	105	106	-	-	117	104	111	-
10	Pryzmat	-	98	102	100	-	-	107	102	105	-
11	Mamut	90	-	-	-	-	92	-	-	-	-
12	Gucio	105	-	-	-	-	102	-	-	-	-
13	Kompan	99	-	-	-	-	96	-	-	-	-
14	Melton	-	-	98	-	-	-	-	98	-	-
15	Mediolan	-	-	108	-	-	-	-	104	-	-
16	Lukzor	-	-	98	-	-	-	-	99	-	-
Liczba doświadczeń		2	2	2	4	6	2	2	2	4	6

Wzorzec 2025: Dyzma, Melton, Nokturn

Wzorzec 2024: Dyzma, Impetus, Nokturn

Wzorzec 2023: Impetus, Mamut, Odys

Tabela 8.6. Pszenżyto jare. Porażenie odmian przez ważniejsze choroby na przeciętnym poziomie agrotechniki - a₁ –(skala 9°). Rok zbioru: 2025.

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Mączniak	Rynchosporioza	Septorioza liści	Brunatna plamistość liści
Średnia (skala 9°)			6,75	7,6	5,7	6,6
1	Dyzma	2	7,5	8	6	6
2	Melton	5	6	8	7	7
3	Nokturn	2	6,5	8	6,5	5
4	Impetus	7	8	6	4,5	7
5	Frigus	6	7	8	7	8
6	Namaku	3	6,5	8	4	6,5
7	Narval	2	7	7,5	6	6,5
8	Pryzmat	1	8	8	5	6
9	Mediolan	1	5,75	7	5	7
10	Luksor	1	5,25	7,5	6	7

Wzorzec 2025: Dyзма, Melton, Nokturn. Mączniak wystąpił w dwóch punktach, pozostałe choroby tylko w ZDOO Wyczechy.
Skala 9°: 9 – oznacza stan najkorzystniejszy, 1- oznacza stan najmniej korzystny

Tabela 8.7. Pszenżyto jare. Ważniejsze właściwości rolniczo-użytkowe (skala 9°). Rok zbioru: 2025.

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Wyleganie (skala 9°)		Wysokość roślin (cm)	Masa 1000 ziaren (g)
			w fazie dojrzałości mlecznej	przed zbiorem		
Poziom agrotechniki a ₁						
Średnia			8,7	7,75	103,4	40,08
1	Dyzma	1	8	7,5	112,75	41,65
2	Melton	5	9	8	102,75	44,4
3	Nokturn	1	8,5	7,5	109,5	41,55
4	Impetus	7	9	8	96,5	37
5	Frigus	6	9	8	110	38,25
6	Namaku	3	8,5	7,5	93,5	37,95
7	Narval	2	8,5	7,5	99,25	38,55
8	Pryzmat	1	9	8	106	41,8
9	Mediolan	1	8,5	7,5	107	38,85
10	Luksor	1	9	8	96,75	40,85
Poziom agrotechniki a ₂						
Średnia			8,8	7,65	103,25	41,675
1	Dyzma	1	8	7	113,5	43,1
2	Melton	5	8,5	7,5	102	45,35
3	Nokturn	1	8,5	8	108,75	43,9
4	Impetus	7	9	7,5	94,75	39
5	Frigus	6	9	8	107,25	39,9
6	Namaku	3	9	7,5	95	38,6
7	Narval	2	9	7,5	100,75	39,6
8	Pryzmat	1	9	8	103,5	43,55
9	Mediolan	1	9	8	106,75	41,3
10	Luksor	1	9	7,5	100,25	42,45

Wzorzec 2025: Dyзма, Melton, Nokturn. Wyższa wartość oznacza ocenę korzystniejszą
Skala 9°: 9 – oznacza stan najkorzystniejszy, 1- oznacza stan najmniej korzystny

**Charakterystyka odmian pszenżyta jarego
wpisanych do Krajowego rejestru w roku 2025**

Andrzej Najewski
Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych
63-022 Słupia Wielka

Luksor (d. DC 16109)

Odmiana pastewna.

Plon ziarna średni. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki przeciętny.

Odporność na rdzę brunatną – dość duża, na brunatną plamistość liści, rynchosporiozę, septoriozę liści, septoriozę plew i fuzariozę kłosów – średnia, na choroby podstawy źdźbła i mączniaka prawdziwego – dość mała, na rdzę żółtą – mała. Rośliny średniej wysokości, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia dość wczesny, dojrzewania średni.

Masa 1000 ziaren średnia, gęstość ziarna w stanie zsylnym dość duża. Odporność na porastanie w kłosie przeciętna, liczba opadania mała. Zawartość białka bardzo duża.

Tolerancja na zakwaszenie gleby mała.

Mediolan (d. DC 16076)

Odmiana pastewna.

Plon ziarna dość duży. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki przeciętny.

Odporność na rdzę żółtą – duża, na choroby podstawy źdźbła, rynchosporiozę i fuzariozę kłosów – dość duża, na mączniaka prawdziwego, brunatną plamistość liści, septoriozę liści i septoriozę plew – średnia, na rdzę brunatną – dość mała. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni.

Masa 1000 ziaren i gęstość ziarna w stanie zsylnym średnia. Odporność na porastanie w kłosie przeciętna, liczba opadania dość duża. Zawartość białka średnia.

Tolerancja na zakwaszenie gleby mała.

Meleton (d. DC 15061)

Odmiana pastewna.

Plon ziarna dość duży. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki przeciętny.

Odporność na choroby podstawy źdźbła i rdzę żółtą – dość duża, na mączniaka prawdziwego, rdzę brunatną, brunatną plamistość liści, rynchosporiozę, septoriozę liści, septoriozę plew i fuzariozę kłosów – średnia. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni.

Masa 1000 ziaren duża, gęstość ziarna w stanie zsylnym dość duża. Odporność na porastanie w kłosie dość duża, liczba opadania bardzo duża. Zawartość białka dość mała.

Tolerancja na zakwaszenie gleby dość mała.